

[Miljøministeren]

som vi skal arbejde videre med for at gøre det yderligere bindende. Jeg tror derfor, vi må forudsæ, at der efter Rio vil forestå en række forhandlinger til udfyldning af konventionerne om biologisk mangfoldighed og om klimaændringer, og vi vil presse på for visionære, vidtrækkende, effektive og retfærdige løsninger.

Et tredje vigtigt resultat af konferencen bliver handlingsprogrammet Agenda 21. Programmet omfatter en lang række konkrete miljø- og udviklingsproblemer. Fra dansk side har vi aktivt medvirket til formuleringen af en række programråder, især om ferskvand, ørkenspredning, havforurening, giftige kemikalier og affald. Det er mit håb, at den endelige Agenda 21 får aftryk af dansk miljøbevidsthed. Det skal blive et proces- og handlingsorienteret program baseret på grundlæggende principper som forsigtighedsprincippet og forurenere betaler-princippet, livscyklusanalyserne samt anvendelse af renere teknologi.

UNEP har ydet flere konstruktive bidrag til Agenda 21. På et netop overstået møde i UNEP's styrelsesråd i Kenya drøftede vi dels UNEP's rapport om verdens miljøtilstand, der ikke var særlig opmuntrende, dels hvorledes der globalt kan arbejdes for en miljømæssigt bæredygtig udvikling. Samtidig vedtog vi en handlingsplan til bekæmpelse af ørkenens spredning.

Danmark arbejder for, at Agenda 21 også omfatter initiativer på skovområdet. Som et fjerde vigtigt punkt vil jeg i den forbindelse nævne spørgsmålet om en global skoverklæring, der omfatter målsætninger og principper for bevaring og bæredygtig udnyttelse af verdens skove. En sådan erklæring vil formentlig blive fulgt op af forhandlinger om en egentlig skovkonvention efter Rio. I erkendelse af skovenes miljømæssige og politiske betydning har regeringen udarbejdet en handlingsplan for de tropiske skove, der har til formål at skabe bred enighed om den strategi, Danmark skal følge. Herved kan Danmark optræde aktivt og pådrivende i internationale sammenhænge for at opnå konkrete resultater. Den bærende filosofi i planen er, at bevarelsen af de tropiske skove skal ske gennem bæredygtige driftsformer og beskyttelse af udvalgte områder. Den internationale indsats, positive tilskyndelser og et tilidsfuldt samarbejde med producentlandene er midlerne til at fremme formålet.

Som udenrigsministeren har fremhævet, er det for at sikre en effektiv gennemførelse af de internationale miljøaftaler nødvendigt, at der etableres velfungerende mekanismer, der kan overføre finansielle ressourcer til ulandene og bidrage til et velfungerende teknologisamarbejde. Finansieringsmekanismerne bør tilgodes miljøproblemernes komplekse karakter og have snæver sammenhæng med de konkrete globale og især lokale tiltag, der er nødvendige for at nå de internationale aftalers målsætninger.

Jeg vil gerne fremhæve nogle elementer i den miljøpolitiske indsats, som jeg anser for væsentlige for Riokonferencen og den videre proces:

For det første at få skabt en social kontrakt mellem u- og i-lande, hvor man sammen forpligter sig til at få løst såvel de lokale og de regionale som de globale miljøproblemer. Ulandene må nødvendigvis gøre en særlig indsats – de leverer bæredygtighed – mod, at i-landene hjælper dem til selvhjælp via finansielle og teknologiske overførsler.

For det andet at få skabt et teknologisamarbejde, der ikke kun baseres på i-landenes tænkemåde, men nok så meget tager sit udgangspunkt i lokale miljøproblemer, den lokale kultur og dermed lokale løsningsmuligheder teknisk såvel som socialt. Samarbejdet skal styrkes bilateralt og multilateralt.

For det tredje at få skabt en tilsvarende social kontrakt og et styrket teknologisk samarbejde mellem Øst og Vest til løsning af de gigantiske miljøproblemer i Øst- og Mellemeuropa.

For det fjerde at få igangsat en politisk dynamik baseret på ændringer i FN-systemet til styrkelse af miljøekspertise og netværk til formidling af denne ekspertise og til styrkelse af integration af miljø og udvikling i hele FN-systemet.

Hertil kommer, at opbygning af miljøekspertise i de enkelte lande og inddragelse af NGO'er lokalt, nationalt og internationalt er en nødvendighed. Derfor har regeringen både praktisk og økonomisk fremmet inddragelsen af såvel danske som internationale NGO'er i arbejdet op til Rio og i Rio. Gennem dem vil lokale opinionsdannere aktivt kunne inddrages i tilvejebringelsen af de nødvendige ændringer, bl.a. gennem forankring og udnyttelse af ekspertisen samt tilvejebringelse af de nød-